

Lausuntopyyntö Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueen talousarvion 2027 valmistelua varten

EL 23.09.2026 § 97
468/00.01.06/2026

Päätösesitys

Elinvoiman ja asuinympäristön lautakunta päättää esittää lausuntonaan seuraavaa:

Työllisyysalue ryhtyy määrätietoisiin toimiin kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja panostaa työnhakijapalveluissa kasvokkaisten lähipalvelujen tuottamiseen. TYPO avustuksen käytöstä tulee sopija työllisyysalueella yhtenevät käytänteet.

Keuruun osalta kustannusten nousu työllisyysalueen keskitettyjen palvelujen osalta vuodesta 2025 (577 989 €) verrattuna tulevaan 2027 vuoteen (665 058 €) on 15,08 %. Nousu kuluvan vuoden talousarvioon (646 746 €) verrattuna on 2,85 %. Keuruun kaupunki pitää tärkeänä, että työllisyysalue ryhtyy määrätietoisesti toimiin talouden tasapainottamiseksi ja kustannustehokkuuden parantamiseksi, kuten monessa jäsenkunnassa on jouduttu tekemään oman talouden osalta. Nousu on kuitenkin pienentynyt selvästi toissa vuodesta, joka on positiivinen asia.

Kustannusten kasvu kohdistuu suoraan hallinnon kuluihin, eli henkilöstöön. Palkkakustannusten kohdalla koko alueen palkkakustannukset vakituisen henkilöstön osalta kasvavat verrattuna pohjaesitykseen. On kerrottu, että kustannusten nousu on järjestelmän kirjauksista johtuvaa, mutta kokonaisuudessa tämä selittää näin suurta kustannusten nousua.

Palkkakustannuksia ovat nostaneet palkkojen harmonisointi, tasopalkkoihin siirtyminen ja yleiskorotukset joka näkyy erilliskorvauksissa. Erilliskorvauksiin sisältyy syksyn 2026 korotuserät sekä erilliskorvauksiin varattu määräraha 6390 € sekä valtakunnallisesti Keha keskuksen tuottaman oikeudellisen tuen palvelun päättymisestä aiheutuvia lakipalvelujen kustannuksia.

Talousarviossa on mukana myös sijaisten palkkaukseen varattu määräraha. Henkilöstöresurssia arvioitaessa kannattaisi ottaa huomioon tehty työaikamuutoksen vaikutus toimistotyöajasta yleistyöaikaan. Työaikalisäys lisää henkilöstöresurssia työajallisesti ja esimerkiksi Keuruulla laskennallinen lisäys on n. 0,34 HTV:tä yhteensä 577 tuntia vuodessa.

Aiheuttamisperusteella laskutettavien palvelujen järjestämisen kuntakohtaisiin kustannuksiin Keuruun osalta varattu määräraha pienenee. Vuodelle 2027 palveluihin varattu 210 157 €; (TA 2026; 297 320 €). Tähän sisältyy asiakaspalvelujen ostot eli maksulliset koulutukset, asiantuntija-arviot, palkkatuki, starttiraha, matka ja yöpymiskustannusten korvaukset ja harkinnanvaraiset kulukorvaukset, työolosuhteiden järjestelytuki. Mukaan on laskettu

myös valtion kunnalle VOS rahoituksena myöntämä TYPO avustus, joka on uusi palvelu työllisyysalueille, hyvinvointialueiden kuntoutuksen työtoiminnan päättyessä 1.7.2027. Työllisyysalueen järjestämällä palveluilla edistetään työpaikkojen ja työllisten määrän kasvua sekä korkeaa työllisyysastetta. Vaikea työttömyystilanne ja laaja rakennetyöttömyys ovat lisänneet palvelujen tarvetta, joten henkilöstön tuottamilta työvoimapalveluita vaaditaan erityisesti vaikuttavuutta. Työllisyysalueen tulee varmistaa, että henkilöstöresurssit kohdistuvat ensisijaisesti asiakkaiden kasvokkaiseen kohtaamiseen, laadukkaisiin suunnitelmiin ja palveluprosessien etenemiseen.

Keuruun kaupunki edellyttää, että kasvokkaisten asiakaskohtaamisten osuutta työnhakijakontaktien osalta nostetaan nykyisestä 30,6 prosentista kohti valtakunnallista 42 prosentin tasoa kohti yhdessä sovittua laadukasta lähipalvelua. On tutkittu, että kasvokkaisen palvelun minimointi tai etäisyyden kasvattaminen pidentää työttömyyttä – verkko- ja puhelinasiointi ei ole täysi korvike henkilökohtaiselle palvelulle.

Huomiota tulisi myös kiinnittää rakennetyöttömyystilanteen helpottamiseen panostamalla vaikuttavia toimenpiteitä asiantuntijapalveluihin yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa esimerkiksi työ- ja toimintakykyselvittelyjen avulla.

TYPO avustuksien kohdalla on sovittava yhteiset pelisäännöt työllisyysalueella noudatettavaksi siten, että määräraha tulee hyödynnettyä vaikuttaviin palveluihin ja suunniteltu rahoitus riittää.

Työllisyysalueen työllisyysohjelmalle asettamat tavoitteet ovat hyviä, mutta työllisyystilanteen sekä yleisen taloustilanteen odottaessa parempia aikoja Keuruun kaupunki toivoo erityisesti kiinnitettävän huomiota myös mitattaviin asioihin, kuten, kasvokkaisten asiakaskohtaamisten määrä, yrityskäyntien määrä ja työttömyysjaksojen lyhentäminen työllistymistä tukien mm. – yksilölliset valmennuspalvelut ja työttömyysjaksojen lyhentäminen. Erityisesti palveluissa tulee panostaa yritysten yhteydenottojen ja rekrytointitoimeksiantojen nopeaan käsittelyyn.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Perustelu

Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue on laatimassa talousarvioesitystä vuodelle 2027 ja on pyytänyt alueeseen kuuluvia kuntia lausumaan talousarvion valmistelusta. Työllisyysalueen lautakunta on käsitellyt talousarviota 26.8. ja pyytää lausuntoja kunnista 16.10.2026 mennessä. Lausuntopyynnön liitteenä ei ollut työllisyysalueen talousarvioesitystä.

Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota ennen kaikkea seuraaviin kohtiin:

- Mitä tavoitteenasettelussa tulisi painottaa?

- Kuntakohtaisesti kohdentuvien kustannusten määrät
- Huomiot TYPO-avustusten myöntämiseen

Lausunnossa pyydetään huomioimaan, että työttömyyden keskeisiä tilastoja on hyvä seurata palvelusuunnittelun tukena, mutta ne eivät ole kattava indikaattori palveluiden vaikuttavuudesta nykyisessä taloustilanteessa. Työttömyyden kehittyminen on kiinni ennen kaikkea yleisen talouden tilanteen kehittymisestä ja voimassa olevista laeista ja asetuksista.

Elinvoiman ja asuinympäristön lautakunnan esityslistan oheismateriaalina on työllisyysalueen lautakunnan pöytäkirjanote, valmistelua koskeva aineisto, jossa on esitetty muun muassa talousarvion kehyslukuja ja kustannusten kuntakohtainen jakautuminen.

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi työ- ja elinkeinotoimistoilta työllisyysalueille 1.1.2025. Työllisyyspalveluista tuli vuoden 2025 alussa osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä ja sitä kautta osa jokaisen kunnan peruspalveluja. Jämsä toimii vastuukuntana Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalueella, johon kuuluvat lisäksi Joutsa, Keuruu, Luhanka, Multia, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi ja Toivakka. Työllisyysalueen toiminnan perustana on kuntien välinen yhteistoimintasopimus.

Toimivalta

Keuruun kaupungin hallintosäännön § 27 mukaisesti lautakunta päättää selvityksen ja lausunnon antamisesta vastuualueelleen kuuluvista asioista.

Valmistelija

Työllisyyskoordinaattori Erja Ikkala, erja.ikkala(at)keuruu.fi, p. 040 544 0139

Elinvoimajohtaja Tuomas Collin, tuomas.collin(at)keuruu.fi, p. 040 353 3104

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Collin Tuomas

Tiedoksi

Jämsän kaupunki: kirjaamo@jamsa.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto